

Edini slovenski list v državi Wisconsin
Posvečen kulturnemu in gospodarskemu napredku Jugoslovenov v Ameriki.
Neodvisen tednik. — Izhaja vsak četrtek.
Uredništvo in uprava:
630 West National Avenue
Telefon: Mitchell 4373

JUGOSLOVENSKI O B Z O R

The Only Yugoslav Newspaper in State of Wisconsin
Jugoslav Population in State: Over 40,000.
An independent paper. — Issued every Thursday.
Office of Publication:
630 West National Avenue
Telephone: Mitchell 4373

OFFICIAL ORGAN OF SOUTH SLAVIC BENEVOLENT UNION "SLOGA" AND "ALLIANCE LILY OF WISCONSIN", MILWAUKEE, WISCONSIN

Entered as second-class matter January 21, 1926 of the post office of Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879

ST. — NO. 379.

MILWAUKEE — WEST ALLIS, WIS., APRIL 9. APRILA 1936.

LETO VIII. — VOL. VIII. — ESTABLISHED 1913.

Iz rodnih krajev

* Slepac se je izdajal za odveta. Domžalski orožniki so prišli te dni na sled skrajno prebrisanemu sleparstvu. Neki posestnik iz neke vasi v domžalski okolici je bil leta 1934 v zaporu okrožnega sodišča v Ljubljani. Tam se je seznanil s sojetnikom Francem Blažem iz Ljubljane. Blaž je bil že večkrat kaznovan zaradi sleparstev, toda Domžalec mu je vse zaupal, ker je Blaž napravil nanj ugoden vtis. Tožil mu je, kakšne težave mu delajo sosedje, s katerimi se mora tožariti zaradi raznih mej. Te pravde so veljale moža že okoli 30.000 Din. Blaž je takoj izvolal, da bi se dal napraviti tu prav dober dobiček. Obljubil je, da bo možu pomagal, tako da bodo tožbe obnovljene, da bo dosegel zanj amnestijo in da mu ne bo treba ničesar plačati. V štirinajstih mesecih, odkar se je seznanil Blaž z domžalskim posestnikom, je izvil od njega okoli 15.000 Din, delno kot nagrade za svojo pomoč, in delno za kolke in podobno. Stalno je izvajal denar od Domžalca, ki mu je vse verjel. V začetku januarja sta se srečala ta posestnik in neki Anton z Vira, ki je bil pred kratkim kaznovan na šest mesecev zapora. Posestnik je rekel Antonu: "Nikar ne hodi v zapor, imam človeka, ki te bo izrešil." Tudi on je posestniku naročil Blaža, nato pa so vsi trije sestali na Viru. Blaž je seveda takoj obljubil Antonu, da bo napravil zanj primerne korake. Anton mu je dal na roke 300 Din, Blaž pa mu je dal potem ponarejen recept, češ, da je vloga že odposlala. Zahteval pa je še za kolke večjo vsoto, tako, da mu je Anton izročil skupaj lepo vsoto okoli 1500 Din. Anton in Blaž sta se odpravila celo v Zagreb, kjer sta obiskala poslopje stola sedmorice. Blaž je pustil Antona čakati pred vratmi, češ, da bo govoril s sodniki ter se je kmalu vrnil, rekoč, da je zadeva že v redu. Te dni pa je Anton dobil pismo, opremljeno z žigom okrajnega sodišča v Ljubljani, da so mu odpuščeni trije meseci kazni. Kmalu nato pa je dobil še eno pismo, da je sploh pomišljen. Za ta sleparstvo je izvedelo domžalsko orožništvo in Blaža aretiralo. Pri zaslišanju je Blaž le delno priznal svoje grehe. Ni pa še znano, kje je Blaž dobil štampiljko in uradno kuverto. O tem se še vodi preiskava. Domžalsko orožništvo je Blaža odpravilo k ljubljanski policiji, ki še preiskuje neke druge njegove grehe.

* Nenavaden dogodek. Banatska vas Jazovo je doživela nenavaden primer poštenja. Neki berač je našel na cesti denarnico s 1600 Din. Denar je takoj odnesel na policijo. Ko so delali zapisnik, pa je privedel stražnik v urad nekega človeka, ki so ga bili v bližnjem gozdu v zadnjem trenutku sneli z drevesa, ker se je zaradi izgube vsega svojega zaslužka hotel obesiti. Doma ima ženo in pet otrok. Denar, ki ga je našel berač, je bil njegov.

* Zaklad v tunelu. Pregledniku železniške proge Francu Vavpotiču se je sreča nepričakovano nasmejala. V tunelu pod Dervuško opekarno v Košakih je našel težak zavoj, v katerem je bil sam saharin. Odnesele je zavoj v čuvajnico, odkoder so obvestili carinarnico in orožniško postajo v Košakih. Ugotovilo se je, da je zavoj, v katerem je bilo 30 kg

saharina, vrgel iz avstrijskega tovornega vlaka neznan železničar v sredini tunela, kjer je najbolj temno, na progo v namenu, da ga nepoznani tiho-tapei poberejo in razpečajo. Obhod preglednika Vavpotiča jim je pokvaril načrte.

IZ PRIMORJA

* Mučenje naših fantov v tržaških zaporih. V torek, 27. februarja t. l. so imeli pasanti pred tržaškimi zapor in še bolj potniki na glavnem kolodvoru priliko prisostvovati prežalostni povorki, kakršno sicer poznamo samo iz povesti carske Rusije. Osemnajst slovenskih mladeničev in mož so vkleknili v težke verige peljali na daljne otoke južne Italije v konfinacijo. Po tri in tri so bili zvezani med seboj, le eden, zdravnik dr. Stanko Sosič se je smel bolj prosto gibati, ker mu zdravstveno stanje ni dopuščalo, da bi nosil težke okove. Grozna je pot, katero so morali nastopiti ti nesrečniki. Teden dni ali morda še več so se morali voziti v zadubilih zaprtih jetniških vozovih do kraja deportacije. Vozili so se samo po dnevi, ves čas v težkih okovih in pod stalnim nadzorstvom karabinerjev. Trpeli so lakoto in žejo in nihče se jih ni smel usmiliti. V vsakem večjem kraju so se ustavljali in ukleknjene so jih gnali skozi mesto v temne, vlažne in umazane zapore, kjer so ob pičli hrani morali čakati, da se jih nabere toliko, da lahko nadaljujejo žalostno pot. Med onimi, ki so šli na to žalostno pot, so Roman Pahor, ki gre že drugič v konfinacijo, saj se je komaj pred poldrugim letom vrnil iz večletnega jetništva. Doma za njim v hudi bedi žalujeta mlada žena in nežni otročiček. Drugih pet let bo moral okusiti trdi kruh konfiniranca. Med njimi je zdravnik dr. Stanko Sosič, ki ga bodo tako težko pogrešali reveži v Trstu, katerim je bil pravi dobrotnik in oče; dalje je med njimi dr. Vlado Turina, ki je komaj končal univerzo in si je pošteno utiral pot v življenje, in je Anton Ferluga, ki ga je kruta usoda nenadno iztrgala iz srede njegovih svojcev. Prva dva sta obsojena na pet, zadnji na štiri leta. Ostali pa so mladi kmetijski fantje z Opčin in Proseka. Oblasti previdno molčijo o vseh teh krivičnih obsodbah in kaznih, vendar se nam je po težkih prizadevanjih posrečilo doznati še ostala imena, ki so: Ferluga Alojzij, uradnik pri Singeru v Trstu, 5 let; Vremec Rudolf, dijak, 4 leta; Sosič Zoran, kmet, 4 leta; Dubelj Danilo, uradnik, 4 leta; Šuligoj Danilo, uradnik, 4 leta; Sosič Stanko, urar, 4 leta; Sosič Alojzij, zlatar, 4 leta; Danev Danilo, vojak, 4 leta, mora prejšnjemu vojaški rok; Sosič Franc, kmet, 4 leta; Valič Valter, poduradnik, 3 leta; Dolenc Rado, uradnik, 4 leta; vsi z Opčin pri Trstu. S Proseka so konfinirani: Rupelj Ivan, kmet, 4 leta; Štoka Ladislav, mizar, 4 leta; ter še prej imenovani dr. Sosič Stanko, dr. Lado Turina in Pahor Roman. Za trgovca Gregorčiča in Benčiča Rada s Kozine se ne ve, kaj se je z njima zgodilo.

* Josip Tavčar ustreljen v Rimu. Dne 4. marca je bil v Rimu ustreljen 35-letni Josip Tavčar, uradnik pri bolniški blagajni v ladjedelnici v Trzinu. Pred dobrim mesecem je bil obremen s kakimi tridesetimi drugimi osebami aretiran

HOANOVA OSEBNA POPULARNOST ZOPET ZMAGALA!

Ostali koalicijski kandidati poraženi. -- V mestnem svetu ostalo samo 5 od 11 soc. zastopnikov. Tesch in Tucker med poraženci.

Izid torkovih mestnih volitev v Milwaukee je prinesel presenečenje, kakršnega prav gotovo ni nihče pričakoval. Kandidati Socijalistično-Progresivne - Farmersko-delavske federacije so bili potisnjeni v ozadje tako, kakor še nikdar poprej v zgodovini socijalističnega gibanja v Milwaukee, odkar zadnjih 20 let stoji na čelu mestne uprave popularni župan Hoan, ki je tudi v teh volitvah ostal edino sam zmagovit in mu je v mestnem koncilu ostalo le pet aldermanov izmed enajstih. S to peščico so aktualno tudi njemu zavezane roke, ker bo večina 22 nestrukturiranih aldermanov lahko podrla vsak njegov veto.

Angleško meščansko časopisje seveda triumfira nad tem porazom socijalistično-progresivne koalicije, ki se ni pokazala uspešnim, daš sta obe strani pričakovali od nje najlepših uspehov.

Slovenici tega poraza gotovo nismo pričakovali, ga ne želijo in ne privoščijo. Vzdržali se bomo zato vsakega nadaljnjega komentiranja o vzrokih, ki so po našem mnenju dovedli do tega žalostnega dogodka in ne bomo obširno posegali vanje. Pač pa naj povemo eno: v naši peti vardi bi prav z lahkoto ostal na svojem mestu sedanji alderman Tesch, če bi na njegovo nesrečo ne imel okoli sebe nekaj takih "svetovalec", ki so pred in po porazu obeh slovenskih kandidatov javno po listih nazivali to kandidaturu "ciklus", slovenske volilce pa počešali z "biki" in jih po telefonu klicali na pogreb... To je vse.

(Številke, ki jih navajamo v naslednjem, smo posneli iz poročil v sredo zvečer, ter se niso bile povsem popolne.) Župan Hoan je — kakor vselej — zmagal z osebno popularnostjo. Dobil je izmed 200.948 oddanih glasov 107.797, dočim jih je njegov poraženi nasprotnik Shimmers dobil 93.948. Hoan je zmagal z večino 13.846, a leta 1932 je njegova večina bila mnogo višja. Znašala je nad 46.000 glasov.

Socijalisti so izgubili tudi mestnega odveta Raskina,

ki je ostal za svojim zmagovitim nasprotnikom Mattisonom v manjšini za 26.520 glasov.

Največje število glasov izmed vseh kandidatov pa je — kakor v primarnih volitvah — tudi zdaj zopet dobil naš češki prijatelj John W. Mudroch, mestni blagajnik, za katerega je glasoval 131.901 volilec in je pokazal s tem celo večjo popularnost kot župan Hoan. Njegova večina nad Guentherjem je znašala 69.620 glasov.

Od aldermanov so bili razeni Tescha v 5. vardi poraženi še sledeči socijalisti: stari veteran Paul Gauer iz 17. varde in predsednik mestnega sveta; Frank Boncel iz 12. varde; Leonard Place iz 27. varde; William Baumann iz 21. varde in Charles E. Winkelmann iz 13. varde.

Nad Teschom v 5. vardi je zmagal prejšnji alderman Edward M. Collins s samo 295 glasovi večine...

Socijalisti so tudi izgubili od 9 zastopnikov v okrajnem odboru (supervizorjev), 4 zastopnike in sicer: starega veterana Robert Buecha v tretjem distriktu, Hermana G. Tuckerja v petem, Joseph Muellerja v devetem in Franka B. Metcalfeja v sedemnajstem distriktu. Vsi razeni Muellerja so bili že stari veterani in teh uradih.

Tucker, za čigar mesto je kandidiral v primarnih volitvah tudi naš rojak Veranich, a je bil zdaj izvoljen Leon A. Szymanski, Poljak, je propadel tudi le za 927 glasov. Porazen je bil tudi predlog za nakup delnih naprav električne družbe v razmerju 4 proti 3. Krivdo za ta poraz, je največ pripisati nejasnosti predloga samega, ki ni vseboval nobene cene in nobenega načrta, kaj naj mesto prevzame. Kakor bi bilo za mesto brez dvoma koristno, če bi prevzelo vse naprave s poulično železnico vred v svoje roke, tako je nejasnost vprašanja, ki je bilo dano na glasovanje, stvarila med volilci konfuzijo, za kaj naj pravzaprav glasujejo.

Prodri pa je predlog, da se mestni parki izročijo v oskrbo okraju, a brez obeh nadaljnjih

dodatkov, od katerih eden je določal, da okraj prevzame tudi \$4.631.000 dolga, in drugi, da mora večina članov okrajnega odbora za parke v slučaju združitve biti izbrana iz mesta Milwaukee.

Slično kakor v Milwaukee se je zgodilo v West Allisu. Tam je bil z veliko večino izvoljen prejšnji župan Del Miller, katerega je pred štirimi leti izpodrinil socijalist Marvin Baxter. Na aldermansko mesto 1. varde pa je med štirimi kandidati z najvišjim številom glasov bil izvoljen brat Hrvat Paul J. Lucas, ki je z istotako izvoljenim Poljakom Barezakom kandidiral na skupni "listi". Dobila sta povečini vse jugoslovenske in poljske glasove, v katerih se je pokazala vsa sila in moč skupnega nastopa obeh slovanskih narodnosti. Lucas je dobil 2.630 glasov, Barezak 2.556; njuna protikandidata Harding in Steele, oba socijalista, katere se je dolžilo, da sta indirektno povzročila primarni poraz župana Baxterja, sta dobila 1.614 oziroma 1.369 glasov. Svoje mesto je izgubil tudi tretji socijalistični alderman John S. Jones iz četrte varde, ter tako socijalisti nimajo zdaj v West Allisu nobenega zastopstva v mestni upravi, prvič po dolgih letih.

V West Allisu je bila poražena tudi dosedanja mestna klerkinja Mabel C. Henika, ki je zavzemala to mesto že celih 28 let. Nasledil jo je Fred A. Sanlader. Tudi za to mesto je kandidiral v primarnih volitvah Slovenec Anthony F. Seneca.

Naknadno, že po izdaji zadnje številke, smo bili opozorjeni, da je kandidiral v šolski odbor tudi hrvatski rojak in prejšnji alderman Mihal F. Benesek, ki pa zdaj ni bil izvoljen. Propadel je samo za 200 glasov. Istotako ni bila izvoljena Mrs. Eleanor Brenkuš, ki je kandidirala kot socijalistinja, ter je prejela 3.983 glasov.

Visoko število glasov, a ne zadostno za izvolitev (2.275), je dobil tudi hrvatski rojak Mike Markotić, ki je kandidiral za konstablerja v West Allisu.

Po naših naselbinah

Adresar našega javnega življenja

V teh prihodnjih mesecih bo nekih tisoč ljudi osebno obiskalo vse naše trgovce, obrtnike in profesionalce v vseh naših naselbinah od Atlantica do Pacifika. Cilj njihovega obiska je nabiranje podatkov za sestavo NARODNEGA ADRESARJA našega javnega življenja v Ameriki.

V tem Adresarju bodo uvrščena vsa naša društva in ustanove brez ozira na njihovo politično, ekonomsko ali drugo smer in naziranje, kakor tudi imena upraviteljev teh organizacij. Razum tega bodo v Adresarju navedeni vsi naši trgovci, obrtniki in profesionalci vseh vrst, razvrščeni v abecednem redu po njihovem poslu. Društva bodo navedena po svojem karakterju, kot podporni, prosvetna, politična itd. Vse to bo vzporejeno po državah in mestih, imenik poedincev pa tudi posebej za vse Združene države. Narodni Adresar ima svrhu pokazati v obliki adresarja vse to, kar smo vsled skupnega ali individualnega prizadevanja ustvarili in kar imamo v tej deželi.

Lokalni poverjenci Narodnega Adresarja bodo vršili to ogromno in potrebno nalogo v svojih dotičnih naselbinah. Ko bo vse nabrano in urejeno, se bo tiskalo v obliki knjige, ki jo vsak more dobiti.

Važnost in vrednost tega podjetja uvideli so in odobrili zastopniki naših centralnih organizacij in uredniki naših časopisov, kar je tudi povsem razumljivo. Veliko število naših organizacij nikoli ne prihaja v javnost, daš je njihovo delovanje in obstanek del naših kolektivnih naporov. Nedvomna resnica je, da v mnogih naših kolonijah niti naši najbolj aktivni društveni delavci ne znajo, kakšne vse organizacije obstojajo v njihovih naselbinah, kje pa da bi znali za njihovo addresso. Gotovo je v njihovem interesu, da se to zna in da je to zapisano nekje, kjer vsakdo, ki ga zanima, more to doznati.

Z ozirom na poedince smo še na slabšem. Brez pretiravanja se more trditi, da je med nami več kot 20.000 trgovcev, obrtnikov in profesionalcev. Ali nihče ne zna, koliko jih je in kje se nahajajo. Radi tega je to podjetje tudi velikega pomena iz praktičnih in sentimentalnih razlogov.

Podjetje Narodnega Adresarja bo zahtevalo aktivne in inteligentne poverjence po kolonijah, razumevanje s strani organizacij in poedincev, katerih imena naj pridejo v Adresar, kakor tudi njihovo dobro voljo, da pomagajo k izvedenju te velike ideje. Ta njihova pomoč bo v obliki malenkostnega denarnega prispevka za urvrstitev, ki se jim povrne, ko kupijo primerek dovršenega dela. Pričakuje se, da delo bo knjiga, obsegajoča več kot tisoč strani.

To delo nima nikakšne politične, niti kake druge prikriti tendence in bi bilo želeto, da so v njem zapisane vse naše organizacije in ustanove, pa naj si bodo še tako vzajemno nasprotne. Le s takim bomo mogli dobiti točen vpogled v naše življenje. Radi tega se priporoča vsem našim organizacijam, ustanovam, podružnicam, centralnim organizacij, kakor tudi samostojnim društvom in poedincem, da pravilno pojmi pomen tega podjetja in da ga s

Hauptmann usmrčen

V petek okrog 8:30 zvečer je umrl na električnem stolu državne jetnišnice v Trentonu, N. J., Bruno Rihrad Hauptmann, ki je za svoj zločin, o katerem gotovo na milijone ljudi dvomi, da ga je izvršil sam, pač pa da je moral imeti zaveznike, moral umreti takorekoč trikrat. Trikrat je šel skozi smrtno muko, ki so pravzaprav glavni namen smrtno kazni, trikrat je šel ure in minute, ko bo moral stopati za dvema duhovnoma in med oboroženo stražo skozi tista usodna depolna vrata, skozi katere za obsojenca ni povratka...

Hauptmann je stopil v mrtvaško celico z električnim stolom okrog 8:20 zvečer. Vstopil je v spremstvu dveh protestantskih duhovnikov, ki sta glasno molila v nemškem jeziku. A Hauptmann ni odgovarjal, smrtno bled in ne meneč se za vso okolico, kakor da ne ve kaj se godi okoli njega, je trdno stopal naprej in sedel na stol. Prišel je trenutek, ko je državni tožilec Wilentz napovedoval, da bo "odtajal" Hauptmannov molk, a pričakovanje navzočih, da Hauptmann spregovori v zadnjem trenutku, je bilo zaman. Umrl je nem in ponesel svojo strašno skrivnost s seboj v grob, zagotavljač svet, da je nedolžen...

Zadeva umora Lindberghovega otroka, ki se vleče že štiri leta, pa s tem še ni končana. Imela bo svoje odmeve v prihodnjih dneh v državnih legislativnih državah New Jersey in imela bo svoje odmeve pri prihodnjih državskih in predsedniških volitvah. Kakor znano, se je za slučaj zanimal več kot pa je bilo za njegovo politično karijero koristno, governer te države Harold G. Hoffman, ki trdi, da evidenčne okoliščine, ki so obremenjevale Hauptmanna, niso bile zadostna podlaga za njegovo usmrtno, in da so nekatere teh okoliščin bile celo umetno ustvarjene po policiji, ki je na vsak način hotela zamotano in kočljivo zadevo umora Lindberghovega otroka enkrat za vselej zaključiti. Governer se je s tem zelo zameril sodnim avtoritetam njegove države, politični nasprotniki njegovi pa skušajo sedaj izrabiti priliko, da ga odstranijo iz urada.

— V Newtonu pri Calumetu, Mich., je te dni umrl star pionir Mike T. Zunič, star 69 let in doma iz Črnomlja v Beli Krajini. V Ameriki je bil 42 let ter zapuščal ženo in sedem odraslih otrok.

— V Chicagu sta bila poslana v mestno otroško bolnišnico za nalezljive bolezni sinček in hčerka družine William Rus, gl. tajnika SSPZ, ki sta obolela za škrlatinko. Tam bosta ostala najmanj tri tedne.

svoje strani omogočijo s tem, da dajo potrebne podatke in pomagajo, da se to delo izvrši tako, da doseže oni uspeh, ki ga vsak naš javni delavec želi. Posamezna društva in ustanove dobijo pisмено obvestilo od izdajatelja; poedince pa bo obiskal lokalni poverjenec Adresarja. Za slučaj, da ne dobijo takega obvestila ali da Vas poverjenec izpusti, obrnite se pisмено na Narodni Adresar, 156 Fifth Ave., New York, N. Y., tako da tudi Vaša organizacija oziroma Vaše ime bode uvedeno v ta naš prvi vseobčiji adresar v Ameriki.

Zveza Lilija solventna 109.95% vzlic mnogim smrtnim slučajem l. 1935

Naša mlada Zveza Lilija, ki je podala svoje prvo poročilo zavarovalnemu komisarju o stanju svojega premoženja, je vzlic nepričakovanim številnim smrtnim slučajem še vedno solventna 109.95%. Poročilo aktuarja bo priobčeno v prihodnji uradni številki.

V pojasnilo k tej solventnosti naj služi to, da bi za starost

in za zavarovane posmrtnine v letu 1935 ne smele znašati izplačane posmrtnine več kot \$1248.36, toda vsled izrednih smrtnih slučajev smo izplačali \$2000, kar znese 60.21% več kot bi morala znašati povprečna umrljivost. Upamo pa, da bo tekoče leto ravno obratno in da ne bo nobenih smrtnih slučajev.

Apeliram na vse članstvo, da gre s podvojeno silo na delo za pridobivanje novega članstva, ker smo lahko ponosni na našo visoko solventnost; vse naše premoženje je prav varno naloženo, s čim se zamore le malo organizacij primerjati z nami vsled stanja depresije.

Jos. Matoh, gl. tajnik.

pod sumnjno, da so izdali neki veselesi tajnosti o gradnji novih vojnih ladij. Aretiranec so prepeljali v Rim. Sedaj je prišla od tam vest, da so 4. marca ustrelili Josipa Tavčarja. O usolu ostalih aretirancev nismo mogli ničesar izvedeti. Tudi

ni znano, ali ga je sodil poseben fašistični tribunal ali vojaško sodišče, pod katero spada sedaj vse oboje tržiške ladjedelnice. Josip Tavčar se je rodil pred 35. leti v Škedinju pri Trstu. Bil je poročen z neko Tržačanko italijanske narod-

nosti, s katero je imel dva otroka, ki v najhujši bedi in zapuščenosti jokata za izgubljenim očetom. V Ljubljani pa žaluje za njim brat. Ne o aretaciji ne o procesu in tudi ne o ustrelitvi niso prinesli fašistični listi nobenega poročila.

ji bil dal na zadnjem plesu gospe de Villefort lahko predstavi, a sem zamudil ugodno priliko! Jaz sem velik tepec!"

"Ali hočeš, da ta tvoj pregrešek popravim?" vpraša Franc.

"Kako? Ti si znan ž njo toliko, da me lahko povedeš v njeno ložo?"

"Trikrat ali štirikrat sem imel čast ž njo govoriti, kakor vidiš, baš dovolj, da storim to lahko, ne da bi mogel kdo reči, da se to ne spodobi."

Ta hip opazi grofica Franca in mu zamahne z roko v pozdrav, na kar se on spoštljivo prikloni.

"Tako, zdi se mi, da se razumeta jako dobro," pravi Albert.

"Toda motiš se. In tako zagrešimo mi Francozje v inozemstvu tisoč stvari, ker si razlagamo vse s svojega pariškega stališča. Na Špankem in v Italiji ne meš presojati razmerja med ljudmi nikdar po zunanem prijateljstvu. Grofica in jaz sva drug drugemu nekoliko simpatična, to je vse."

"Ali se te simpatije tičejo sre?" vpraša Albert smehljaje.

"Ne, ampak duha," odvrne Franc resno.

"In kdaj so se rodile te simpatije?"

"Nekoč pri obisku Kolozeja, enakem najinem včerajšnjemu."

"V mesečnem svitu?"

"Da."

"Ali sta bila sama?"

"Skoro."

"In o čem sta govorila?"

"O mrtveih."

"O!" vzklikne Albert, "to je bilo res zabavno. Jaz pa ti zagotavljam, če bi me doletela sreča in bi spremljal lepo grofico na sličnem potu, da bi govoril ž njo samo o živih."

"In bi morebiti ne storil prav?"

"Ali me hočeš predstaviti ji kakor si obljubil?"

"Kakor hitro pade zastor."

"Kako vražje dolgo je to prvo dejanje!"

"Poslušaj finale; zelo lep je, in Coselli ga poje čudovito krasno."

Končno pade zastor v največje veselje grofa Morcerfa, ki vzame svoj klobuk, si pogladi z roko lase, popravi ovratnico in manšete ter namigne Francu, da je pripravljen.

Ker je grofica, ki jo je vprašal Franc s svojimi očmi, naznačila, da ji bode dobrodošel, se ta ne obotavlja ugoditi Albertovi nestrpnosti, se napravi za njim na pot ter potrka na vrata lože šte. 4, v kateri je bila grofica.

Mlad mož, sedeč poleg nje v prvi vrsti lože, vstane in prepušči po italijanskem običaju svoj prostor novodošlecu, ki se je imel tudi umakniti, ko jo obišče nov gospod.

Franc predstavi grofici Alberta kot svojega rojaka, ki zavzema z ozirom na družabno stališče in na duševne zmožnosti eno prvih mest, kar je bilo tudi čisto prav, kajti v Parizu je bil Albert kavalir prve vrste. K temu še pristavi, da ga je njegov prijatelj, očitač si da je zamudil priliko, predstaviti se ji tekom njenega bivanja v Parizu, prosil, naj popravi njegov zagrešek in pripomni, da jo zdaj, ko je izvršil to častno nalogo, prosi oproščenja za svojo predrznost.

Grofica pozdravi ljubeznivo Alberta in iskreno poda Francu roko, Albert sede na njeno povabilo poleg nje in Franc v drugo vrsto za grofico.

Albert je izbral za pogovor zelo primeren predmet, namreč Pariz; govoril je grofici o njenih skupnih znaneih. Videč, da se giblje v pravem krogu, ga Franc pusti in ga prosi za njegovo veliko kukalo, s katerim se prične ozirati po gledališču.

V prvi vrsti lože, ležeče njim nasproti, opazi čudovito lepo žensko v grški noši, v kateri se je kretala s tako lahkoto, da ni bilo mogoče dvomiti niti trenotek, da je to noša njene domovine.

Za njo v senici je sedel mož, katerega oblička ni bilo mogoče razločevati.

Franc prekine Albertov pogovor z grofico in jo vpraša, če pozna lepo Albanko, ki ne vzbuja pozornosti samo pri moških, ampak tudi pri ženskah.

"Ne," pravi ta. "Vse, kar vem o nji, je to, da je od priletka sezone v Rimu, kajti ob otvoritvi gledališča je sedela na istem mestu kakor danes in že cel mesec ni zamudila niti ene predstave. Včasih jo je spremljal mož, ki sedi zdaj za njo, včasih samo črn sluga."

"Kakšna se vam zdi, grofica?"

"Izvanredno lepa. Mislim, da je morala biti Medora enaka tej ženski."

Franc in grofica se drug drugemu nasmehljata, ona nadaljuje svoj pogovor z Albertom, in on prične znova opazovati svojo Albanko.

Zastor se dvigne, da prične balet. Bil je to eden izmed najboljših italijanskih baletov, ki ga je vprizoril znameniti Henri, balet, pri katerem se vse osebe gibljejo ves čas, tako da napravi stoipetdeset oseb naenkrat isto kretanje, dvigne kvišku isto nogo ali isto roko.

Ta balet se je imenoval Poliska.

Franc je preveč zmotila lepa Grkinja, da bi se briga za balet kljub vsej njegovi zanimivosti. Tej pa je bil, kakor se je zdelo, ta ples v največjo zabavo, baš v nasprotju s hladnostjo njenega spremljevalca, ki je bil kljub silnemu hrupu orkestrskih godal videti, kakor da spi.

Končno pade zastor med hrupnim ploskanjem občinstva, pijanega vsled krasote plesa.

Vsled navade, prekriti opero z baletom, so meddejanja v Italiji zelo kratka, kajti pevci imajo med plesom dovolj časa, da si odpočijejo in preoblečejo.

Prične se overture drugega dejanja. Pri prvih glasovih gosli vidi Franc, kako mož, ki je bil videti da spi, vstane ter se približa Grkinji, ki se obrne k njemu, mu reče nekaj besed in se nasloni nato na rob lože.

Spremljevalčev obraz je bil še vedno v senici, in Franc ni mogel razločevati njegovih potez.

Zastor se dvigne in Francovo pozornost vzbudi predstava, tako da obrne svoje oči za nekaj trenotkov od Grkinje na oder.

Dejanje se prične, kakor znano, z duetom, ki se poje v sanjah: speča Parisina izda Azzu skrivnost, da ljubi Uga. Varani soproj izraža vse stopnje najbolj besne ljubosumnosti, dokler se ne prepriča o njeni nezvestobi ter jo vzbudi, da ji naznani bližajoče se maščevanje. Ta duet je eden najlepših, najizrazitejših in zaeno najstrašnejših, kar jih je poteklo izpod rodovitnega Donizettijevega peresa. Franc ga je poslušal danes tretjič, in dasi ni Bog ve kako ljubil godbe, je vendar napravil nanj globok vtis. Zato se hoče pridružiti ploskanju celega gledališča, a v tem hipu omahnejo njegove dvignjene roke in klic "bravo" mu zamre na ustnicah.

Mož v loži je vstal, in ko je obsvetila njegovo glavo luč, je spoznal v njem skrivnostnega moža z otoka Monte-Cristo, ki ga je spoznal prejšnji večer po njegovi rasti in njegovem glasu v Kolozeju.

Zdaj ni bilo nobenega dvoma več, da se je skrivnostni tuje nastanil in Rimu.

Brezdvomno je izražalo Francovo obličje nemir, ki ga je vzbudila v njem ta prikazen, kajti grofica ga pogleda, se nasmeje in vpraša, kaj mu je.

"Gospa grofica," odvrne Franc, "pravkar sem vas vprašal, če poznate to Albanko; zdaj vas vprašam, če poznate njegovo moža."

"Nič boljše kakor njo."

"Ali ga niste nikdar opazili?"

"To je pristno francosko vprašanje! Saj pač veste, da za nas Italijanke ni na svetu nikogar razen onega, ki ga ljubimo."

"To je res," odvrne Franc.

"Na vsak način," pravi ona in vzame Albertovo kukalo ter ga naravnava v naznačeno ložo, "na vsak način mora biti to mož, ki so ga živega zasuli v zemljo, in je vstal iz groba, kajti zdi se mi, da je strašno blede."

"Tak je vedno," odvrne Franc.

"Ali ga poznate?" vpraša grofica. "Torej sem jaz ona, ki vas imela vprašati, kdo je."

"Menim, da sem ga že videl v svojem življenju."

"Res," pravi ona in zgane ramena, kakor da se ji je groze streslo telo, "razumljivo mi je, če je videl kdo takega moža, da ga več ne pozabi."

Vtis, katerega je napravil na Francu, je torej delal tudi na druge.

"Torej," pravi Franc grofici, ko ta še enkrat pogleda v nasprotno ložo, "kaj si mislite o tem možu?"

"Da se mi zdi resnični lord Ruthven."

Ta nov spomin na lorda Byrona Franca preseneti; če bi mu bil sploh kak človek mogel zbuditi skušnjavo, da bi veroval na eksistenco vampirjev, bi bil ta mož.

"Izvedeti moram, kdo da je," pravi Franc in vstane.

"O ne," vsklikne grofica, "ne, vi me ne smete zapustiti; upam, da me spremiti, in ne pustim vas od sebe."

"Kako?" ji zašepče Franc na uho. "Ali se bojite?"

(Nadaljevanje sledi.)

NASVETI

za dom, kuhinjo in gospodinjstvo

Urejuje Mrs. S.

Snežni žličniki v čokoladni omaki. Ako so preostali beljaki, stapi štiri v trd sneg in dodaj 4 unce sladkorja. Zavri pint mleka z razrezano šibico vanilije in zakuhavaj pripravljeni sneg v vrelo mleko, ki sme le nalahko vreti. Žličniki naj vro potem samo pol minute, nakar jih z lopatko previdno obrni in naj vro prav tako pol minute še na drugi strani. Zlagaj jih nato z lopatko v stekleno skledo. Enkrat kuhaš samo toliko žličnikov, da niso gosti natpani in jih moreš zlahka obračati in dvigati. Ko so vsi gotovi, zakuhaj na mleku 3 ploščice namrgane čokolade, ki jo po okusu osladi in jo vlij na žličnike. Ako nimaš preostalih beljakov in moraš ubiti jajca, tedaj napravi iz rumenjakov vanilijevo kremo, ki jo namesto čokolade vlij na žličnike. Serviraš lahko mrzlo ali toplo.

Molji so tu. Največkrat začetno prepozno zatirati molje, šele takrat, ko so nam napravili že precejšnjo škodo. Predvsem je treba vedeti, da moljev ničesar bolj ne jezi, ko to, če nima jo miru pred nami. Najboljše sredstvo zoper molje bi bilo torej, da omaro za obleke večkrat izpraznimo, obleko iztepemo, prekrtačimo, prezračimo in jo spet pospravimo. Poleti najbolj škoduje moljem — solnce. Če razobesimo na solne če obleke in jih za uro dolgo pustimo v vročini, smo se že močno zavarovali zoper molje. Vendar moramo imeti še poseben bojni načrt zanje. Za napoved vojne je najpripravnější čas v teh dneh. Vzemimo vse obleke, perilo itd. iz omar, skrinj itd., kakor tudi zavese, volnene odeje — in jih prav temeljito prezračimo in očistimo. Medtem pa omaro, skrinjo itd. z mokro čunjo natančno obrišimo. Ko se omaro posuši, jo zvepljamo. Položimo žvepleno svečo, ki se dobi po lekarneh, v shrambo za obleke, prižgimo jo in zaprimo omaro za uro dolgo vsi obleko v žveplnem dimu. Tako se ne uničijo molji samo v špranjah omar, marveč tudi po živih in gubah obleke. Šele čez nekaj ur odprimo, zaprimo jo in jo v gubah obleke. Šele čez nekaj ur odprimo, zaprimo jo in jo v gubah obleke.

18. aprila (sobota). Društvo "Lilija" domača zabava v S. S. Turn dvorani.

19. aprila. Društvo Marija Pomoč Kristjanov št. 165 K. S. K. J., kartna zabava, bingo in ples v Labor dvorani.

25. aprila. Društvo Bratje Svobode št. 7 JPZS. domača zabava v Jefferson dvorani.

26. aprila. Društvo "Naredna Slovenka" št. 6 velika veselica v Harmonie dvorani.

2. maja. Društvo Sestre Slovenije, domača zabava in žrebanje električne ure, v Labor dvorani.

3. maja. Slov. pev. klub "Zvon" majska prireditve v igro "Razvalina življenja", v S. S. Turn dvorani.

10. maja. Društva K. S. K. J. skupna proslava Materinega dne v S. S. Turn dvorani.

25. maja. Milwauške in westallische podružnice Slov. Zen. Zveže — "Zvezin večer" v S. S. Turn dvorani.

27. maja. Milwauške in westallische podružnice Slov. Zen. Zveže — banket v S. S. Turn dvorani.

21. junija. Društvo Sv. Janeza Ev. št. 65 KSKJ. piknik v Sagadinovem parku.

28. junija. Piknik župnije Marije Pomoč Kristjanov v West Allisu na cerkvenem zemljišču.

12. julija. Org. Slov. Avditorij v West Allisu, piknik v Kozmuthovem parku.

2. avgusta. Izlet društva Lilija na Gazvodovo farmo.

16. avgusta. 30-letnica društva Sv. Jožefa št. 103 K. S. K. J., na cerkvenih prostorih v West Allisu.

1. novembra. Proslave 10-letnice Zen. Pev. Kluba "Planinska Roža" v SST. dvorani.

31. decembra. Silvestrovo društva Sloga št. 1 J. P. Z. S. v S. S. Turn dvorani.

* Odkritje žarkov, ki nas napravi nevidne. Čudovita je že stara iznajdba Roentgena, ki je iznašel žarke, ki predro skozi vsako trdo steno. Zdaj poročajo, da je madžarski znanstvenik Pribil odkril žarke, ki z njihovo pomočjo človek postane neviden in napravi nevidno tudi svojo okolico. Pribil je odpotoval v London, da tam

IMENIK

[Classified Business-Directory]
SLOVENSKIH IN SLOVENCEM NAKLONJENIH
TRGOVSKIH PODJETIJ IN OBRATNIKOV

Rates for single insertions in this column (two 8 pt. lines) 15c per week; in advance for six months \$3.50; one year in advance \$6.00. — Each additional line 6c.

Milwaukee — West Allis

Avto garaže in gasolin

PERKO'S GARAGE, 426 South 6th St. Tel.: Broadway 3660.

Bab Babice (Midwife) in masaža

MRS. THERESA M. KRAPSHE, 1653 N. 30th St. — Tel.: West 1476

Ban Banke

AMERICAN STATE BANK, 2nd & W. National Ave. — Tel.: Daly 6513

MARSHALL & ILSLEY BANK (South Side Office) 414 W. National Ave. Tel.: Mitchell 9937. — Main Office: 721 N. Water St. — Tel.: Daly 2740

Briv Brivci

WODVARKA JOS., 713 So. 6th St. — Tel.: Orchard 1084.

Cig Cigare, cigarete, tobak

NATIONAL AVE TOBACCO CO. (A. Poulos), 640 W. Nat'l av. — MI. 5025

SAFFRAN TONY, 504 W. National Ave. — Tel.: Mitchell 3070.

TAMPANOLA CIGAR CO., 625 W. National Ave. — Tel.: Mitchell 5233.

Cve Ovetilbarji

DOBNIČEK JOHN, 935 W. National Ave. — Tel.: Orchard 3546.

SUBAN'S FLOWER SHOP, 1104 S. 11th Street. — Tel.: Mitchell 5537.

Čev Čevljari (čevlji po meri in popravila)

MURARI Shoe Store & Shoe Repairing, 7325 W. Greenfield av. GR. 2617

RIPPLE'S SHOE STORE, 629 West National Ave. — Tel.: Mitchell 4762

VIADUCT Hat Shop, 3504 W. Nat'l. av. Tel.: OR. 6630 (also Shoe Shine).

Den Dentisti

DR. FRANTZ E. C., 526 W. National Ave. — Tel.: Orchard 1870.

DR. KLEE C. G., 602 South 6th St. — Tel.: Daly 3677

Dvor Dvorane

ERMENC FRANK J., 807 So. 5th St. — Tel.: Orchard 9556.

HARMONY HALL (Fr. Crnković), 939 South 6th St. — Tel.: OR. 3551.

KRALJ FRANK, 6001 W. Madison St. Tel.: Greenfield 4670.

TAMSE DAVORANA, 739 West National Ave. — Tel.: Orchard 0917.

Ele Električari

FUNK Electric Service, 1243 N. 10th St., tel. MA. 4623 — Night: HO. 7786

RASHETA ELI, 627 So. 9th Street. — Tel.: Mitchell 8222.

Foto Fotografi

NATIONAL PHOTO STUDIO, 724 W. National Ave. — Tel.: Orchard 0405

Foto-graverji (kliseji za slike)

NATIONAL ENGRAVING CO., 704 So. 11th Street. — Tel.: Mitchell 7710.

Gla Glasba. (Pouk v instrumentih.)

LIPOGLAVSEK FLORENCE, 3801 W. Burnham Street. Tel.: Orchard 6351

Go Gostilne in restavracije

ANDROJNA JOHN, 1008 So. 44th St. Tel.: Orchard 0044.

BANKO FRANK, 6100 W. National Ave. Tel.: Greenfield 3761.

BEVSEK FRANK, 183 South 2nd St. — Tel.: Marquette 1873.

CHOKEL JOSEPH, 750 So. WATER Street. — Tel.: Orchard 7149.

FRANGESH ANTON, 2012 So. Kinick Avenue. — Tel.: Sheridan 4704.

GEZA GERGA, 1034 W. National Ave. — Tel.: Orchard 9328.

GREGORICH FRANK, 601 So. 6th Street. — Tel.: Broadway 4178.

HUDAJ MIHAEL, 161 So. 1st Street Tel.: Broadway 4812.

JAKLIC JOHN, 1749 W. Bruce St. — Tel.: Orchard 6775; res. MI. 7338.

JERAY TONY, 1104 So. 60th Street. — Tel.: Greenfield 2175.

JUG MARTIN, 120 W. National Ave. Tel.: Broadway 3661.

KAMBIĆ JOE, 2023 So. Kinick Avenue.

KOLENZ ANTON, 631 So. 6th St. — Tel.: Broadway 1421.

KOMAR'S TAVERN, 6330 W. Greenfield Ave. — Tel.: Greenfield 9838.

KOVAČIĆ MATH IN ANTONIA, 1436 So. 44th St. — Tel.: Orchard 5454

KOSTANJEVEK ANTON, 1217 So. 61st Street. — Tel.: Greenfield 0536.

KOZMUT WENZEL, Beloit Rd. Tel.: Greenfield 4113.

LENKO JOHN, 929 South 4th St. — Tel.: Orchard 5927.

MARKEL ANNA, 1712 W. Pierce St. — Tel.: Orchard 6685.

MARN JOSEPH, 1101 So. 2nd St. — Tel.: Orchard 1918.

MAYER FRANK, 801 So. Barclay St. — Tel.: Orchard 2868.

MIKEK FRANK, 2061 N. 25th St. — Tel.: Kibourn 4042.

MORN JOHN, 1217 So. 62nd Street. — Tel.: Greenfield 5308.

STIGLIC FRED, 200 E. Washington Street. — Tel.: Orchard 7627.

STARHA JACOB, 1339 South 7th St. Tel.: Orchard 9135.

UDOVČ MATT, 3300 W. National Ave. Tel.: Orchard 0446.

VOLOVSEK MARTIN, 1517 So. 2nd St. Tel.: Orchard 7987.

ZAINER MIKE, 3300 W. Cameron Ave. Tel.: Hilltop 8050.

ZRIMSEK FRANK, 6615 W. National Ave. — Tel.: Greenfield 1794.

ZUREY FRANK, 3201 W. Hampton Ave. — Tel.: Hilltop 9961.

Groc Grocerije, mesnice in zelenjava

BUTCHER ANTON, 122 W. Mineral Street. — Tel.: Mitchell 4401.

FERKO MATH, 2312 So. Kinick Avenue. — Tel.: Sheridan 0180.

GLOJEK FERD, 1231 So. 62nd St. — Tel.: Greenfield 3743.

GNADER FRANK, 1100 South 11th Street. — Tel.: Orchard 0256.

LUZAR JOE, 1010 South 9th Street. — Tel.: Orchard 2037.

MOGOLICH ANTON, 6029 W. National Ave. — Tel.: Greenfield 5343.

MUSKATEVC CIRIL, 700 South 9th Street. — Tel.: Orchard 5077.

NOVAK'S FOOD MARKET, 607 So. 5th St. — Tel.: Marquette 4662.

NOVAK'S MARKET, 6301 W. National Ave., Tel. GR. 2120. — Res. GR. 1224

NOVAK MARTIN, 1000 South 6th St. Tel.: Orchard 0083.

SELAN FRANK, 9138 W. National Ave. — Tel.: Greenfield 9735.

YERAY ANTHONY, 835 W. National Ave. — Tel.: Orchard 1828.